

DRUGI SIMPOZIJ HRVATSKOGA DRUŠTVA ZA DJEČJU KARDIOLOGIJU I REUMATOLOGIJU S MEĐUNARODNIM SUDJELOVANJEM

Od 13. do 15. studenog 2003. održan je u prostorijama Hrvatskoga liječničkog doma *Drugi simpozij Hrvatskog društva za dječju kardiologiju i reumatologiju HLZ-a s međunarodnim sudjelovanjem*. U organizaciji je sudjelovala i udruga "Veliko srce malom srcu" utemeljena u Klinici za pedijatriju 1994. godine. Pokrovitelji su bili Akademija medicinskih znanosti Hrvatske i Akademija tehničkih znanosti Hrvatske. Organizacijski i stručni odbor činili su zaposleni članovi Društva, a počasni odbor članovi u mirovini. Kongresni je servis obavio Studio Hrg d.o.o. Osim domaćih pedijatrijskih kardiologa i reumatologa, na Simpoziju su sudjelovali i vrlo ugledni europski pedijatrijski kardiolozi, što je bilo prvi puta. Gosti i pozvani predavači bili su prof.dr. Andrasz Szatmari - voditelj Instituta za pedijatrijsku kardiologiju u Budimpešti i predsjednik Europskog drušva za pedijatrijsku kardiologiju (AEPC), prof.dr. Laszlo Kiraly - iz iste ustanove i jedan od najuglednijih europskih pedijatrijskih kardiokirurga, prof.dr. Albrecht Beitzke - voditelj pedijatrijske kardiologije iz Graza i jedan od urednika časopisa *Pediatric cardiology*, dvoje mladih i perspektivnih profesora pedijatrijske kardiologije iz Deutsches Herzzentrum u Münchenu, Heiko Stern i Michael Hauser, ugledni talijanski pedijatrijski kardiokirurg iz Masse u Italiji prof.dr. Vitorio Vanini, dr. Frank Uhlemann - voditelj Centra za prirođene srčane greške u djece i odraslih u Olagahospital u Stuttgartu, Njemačka, ing. Božidar Ferek-Petrić, koji je zastupao *Medtronic* iz Mineapolisa, USA i prof.dr. Ivo Barić iz Klinike za pedijatriju Rebro.

Bilo je zastupljeno 10 različitih tema: epidemiologija srčanih bolesti u djece, genetika prirođenih srčanih bolesti, dijagnostičke i intervencijske metode u pedijatrijskoj kardiologiji, miokarditis i primarne kardiomiopatijske, aritmije u dječjoj dobi, fetalna kardiologija, hitna stanja i intenzivno zbrinjavanje srčanih bolesti u djece, kardio-

kirurško liječenje srčanih bolesti u djece i slobodne teme. Simpoziju, kojemu je nazočilo 80 registriranih sudionika iz Hrvatske i Bosne i Hercegovine, započeo je u četvrtak navečer u nazočnosti predstavnika Akademija i Medicinskoga fakulteta u Zagrebu, s uvodnim predavanjem, umjetničkim programom ansambla *Amarosi* i zajedničkim druženjem, završio je s radom u subotu u podne.

U uvodnom je predavanju prof. Malčić prikazao stanje u pedijatrijskoj kardiologiji u Hrvatskoj, usporedivši ga s onim u razvijenim zemljama, te naveo i razlog zašto se pedijatrijski kardiolozi još uvijek bave i pedijatrijskom reumatologijom. U ovom je trenutku kontakt s europskom pedijatrijskom kardiologijom i kardiokirurgijom nasušna potreba jer se nalazimo na prekretnici, kada i naša struka razboritije kreće prema zapadnoeuropskim standardima. Zajednička razmjena mišljenja može razbiti mnoge dvojbe, predrasude i kočnice. Simpozij je i bio zamišljen tako da se stručnim i znanstvenim prožimanjem, argumentiranom izmjenom mišljenja i stavova, međusobnim uvažavanjem i kulturnom konfrontacijom pedijatrijska kardiologija pokrene u pozitivnom smjeru, kao i da podstakne odgovorne medicinske vlasti na veću pozornost u razvoju pedijatrijske kardiologije i kardiokirurgije. U radu su sudjelovali, uz većinu pedijatrijskih kardiologa i pedijatrijski kardiokiruzi te pedijatrijski reumatolozi, koji su pridonjeli uspjehu Simpozija obogativši ga dodatnim sadržajima.

Vodeći inozemni stručnjaci, prof. Szatmari i prof. Beitzke, prikazali su zavidne rezultate interventne dijagnostike zatvaranja defekta interatrijskog septuma i foramenata ovale. Interventna dijagnostika danas u svijetu čini 60-70% od ukupnog broja kateterizacija, a zatvaranje interatrijskog septuma transkateterskim putem vrhunac je toga umijeća. Uspjesi naših susjeda su podsticaj i za našu sredinu koja je i do sada učinila pionirske korake.

Dva istaknuta pedijatrijska kardiokirurga, prof. Kiraly i prof. Vanini, prikazali su odlične rezultate u liječenju djece s najzahtjevnijim problemima ove struke (sindrom hipoplastičnog lijevog srca, anatomska korekcija transpozicije velikih krvnih žila te teoretski i praktički pristup poboljšanju operacije po Fontan-Kreutzeru i modifikacijama). Činjenica da su rezultati naših bliskih susjeda u ovom području vrhunski ne dopušta nam više razmišljanje o "krivulji učenja", već sili na što hitniju edukaciju u razvijenim centrima i prenošenje iskustva u našu sredinu. Mladi profesori iz Münchena, Hauser i Stern, prikazali su znanstveni pristup proučavanju koronarnog protoka kod kongenitalnih srčanih grešaka i vrijednosti magnetske rezonancije u pedijatrijskoj kardiologiji kao najsuvremenije slikovne metode koja se koristi u dijagrame dijagnostičkog toka kod najsloženijih srčanih grešaka ili postoperacijskih komplikacija. Dr. Frank Uhleman je prikazao mogućnosti liječenja koarktacije aorte interventnom dijagnostikom. Ing. Ferek-Petrić je u predavanju "Pedijatrijska elektroterapija srca dvadeset prvog stoljeća" pokazao nevjerojatne tehnološke mogućnosti u elektrostimulaciji srca, što je u skladu sa sve većim potrebama za elektrostimulacijom, osobito incizijskih (postoperacijskih) artimija.

Ostali su članovi Društva prikazali svoje radeve, kao originalne znanstvene prikaze, pregledne referate, prikaze slučajeva i posterske prikaze. Prikazane su naše mogućnosti u interventnoj dijagnostici (Ahel i suradnici, Malčić i suradnici), vlastite sposobnosti u slikovnoj dijagnostici (Stern-Padovan, Petrović, Zaputović i suradnici), dostignuća u području kardiomiopatija (Malčić) kao i energetsko-metaboličkih problema u pedijatrijskoj kardiologiji (Barić, Herceg-Čavrak, Kniewald, Luković). Sva su predavanja koncipirana kao suvremeni pristup s vlastitim doprinosom struci, dakle znanstvenim pristupom. Osim inozemnih, i naši su kardiokirurzi prikazali svoja iskustva i vještine (Belina i suradnici), a prikazano je i stanje u kardikirurgiji BiH (Begić i suradnici). Bile su zastupljene i teme iz genetike, tumori i perikarditis, tj. većina najvažnijih problema u pedijatrijskoj kardiologiji.

Dio je Simpozija bio posvećen reumatskim bolestima dječje dobi. Teme su većim dijelom bile suvremene i pokazalo se da usprkos nedovoljnem broju dječjih reu-

matologa imamo kvalitetu koja obećava budućnost. Pozornost je izazvao referat o biološkoj terapiji juvenilnog idiopatskog arititisa - JIA (Jelušić M. i suradnici) u kojem se ulazi u bit patofizioloških zbivanja kod reumatskih bolesti ne bi li se lijekovima kao što su etanercept (Enbrel), infliximab (Remicade) i anakinra (Kineret) utjecalo na povoljniji ishod bolesti. Iako su ovi lijekovi zasada skupi i rezervirani za izrazito teške oblike JIA, koji su nerijetko kombinirani s imunodeficijencijom domaćina. S vremenom će se primjena ovih lijekova proširiti vjerojatno i na blaže oblike i na taj način smanjiti poznatu polipragmaziju u pedijatrijskoj reumatologiji. Tim iz Osijeka (Bebecki i suradnici) odlično je prikazao juvenilnu ishio-pubičnu nekrozu uz široku diferencijalnu dijagnozu. Užitak je bio slušati pregledno predavanje kroz pedijatrijsku reumatologiju s pogledom iskusnog rentgenologa (Kristina Potočki). O prognostičkim čimbenicima u JIA govorili su kolege iz BiH (Begić Z. i suradnici) i reumatološki tim iz Zagreb (Tambić-Bukovac L. i suradnici). Znanstveni se pristup u pedijatrijskoj reumatologiji očitovao i u radu koji opisuje negativne emocije u djece s JIA (Margetić B. i suradnici). Suradnja se kliničara i psihologa pokazala neophodnom, budući da djeca s JIA trpe jaku bol i da su znatno depresivnija od zdrave djece. Depresivnost znatno utječe na efikasnost i dužinu terapije, pa je u konzilijarni timski rad svakako potrebno uključiti psihoterapeuta. Prikazan je bolesnik s juvenilnim dermatomiozitom (Malčić i suradnici) s kompletnom diferencijalnom dijagnozom prema vaskultitsnim bolestima i uspješnim liječenjem pulsnom terapijom. Neovisno o ne-srazmjeru u broju referata između pedijatrijske kardiologije i reumatologije, pokazalo se da unutar Društva pedijatrijski reumatolozi mogu dobro zastupati svoje interese te će se do vremena kada se osamostale, jednakopravno družiti s pedijatrijskim kardiologozima.

Simpozij je u cijelosti obogatio stručni i znanstveni rad naše struke i prenuo nas iz svakodnevnice dajući nam novi poticaj za budućnost. Važno je spomenuti socijalne kontakte, koji su se odvijali tijekom tih dana, uključujući i one s inozemnim stručnjacima i centrima. Pokazalo se da takve sastanke treba redovito organizirati, neovisno o naporima koje takva aktivnost iziskuje.

Prof. Ivan Malčić